

ASIA: HENKILÖKOHTAISEN AVUN TYÖNANTAJAMALLIN TURVAAMINEN UUDESSA VAMMAISPALVELULAISSA

Allekirjoittajina olevat Helsingissä toimivat vammaisjärjestöt kiittävät mahdollisuudesta lausunnon antamiseen hallituksen esityksestä uudeksi vammaispalvelulaiksi. Tällä lausunnolla nämä järjestöt haluavat tarkennettavaksi lakiluonnoksen sanamuotoa sen kohdassa 10 §, Henkilökohtaisen avun toteuttaminen.

Lakiluonnoksen 10 § luettelee henkilökohtaisen avun kolme toteuttamismallia: työnantaja-, asiakasseteli- ja palvelumalli. Pykälän ensimmäinen lause on: ”Henkilökohtainen apu **voidaan** toteuttaa käyttäen seuraavia toteuttamistapoja..”. Lause antaa maakunnalle mahdollisuuden päättää, mitkä kaksi kolmesta henkilökohtaisen avun toteuttamistavasta se valitsee.

Tällä lausunnolla vaadimme lakiin selkeää kirjausta siitä, että **työnantajamallin tulee olla yksi henkilökohtaisen avun toteuttamistavoista kaikissa maakunnissa.**

Työnantajamalli takaa parhaiten vammaisen henkilön perustuslakiin ja YK:n vammaisyleissopimukseen perustuvan itsemääräämisoikeuden ja osallisuuden toteutumisen. Henkilökohtaisen avustajan työnantajamalli antaa normaalin itsemääräämisoikeuden niille vammaisille henkilöille, jotka kykenevät ja haluavat toimia työnantajina, kun taas palvelutuottajamallissa itsenäisiin päätöksiin kykenevän vammaisen henkilön elämästä tulee kauppatavaraa, josta on neuvoteltava palvelutuottajan kanssa. Toimiva työnantajamalli on yhteiskunnalle kaikista kustannustehokkain ja yksinkertaisin toimintamalli.

Vammaisella henkilöllä tulee olla oikeus päättää siitä mitä, missä, milloin ja miten hän saa henkilökohtaista apua ja kuka häntä avustaa. Työnantajamalli ei millään muotoa rajoita muita avun toteuttamistapoja.

Lakiluonnoksessa on teksti: ”Työnantajamallia voidaan käyttää, jos työnantajaksi ryhtyvä henkilö kykenee vastaamaan työnantajan velvollisuuksista ja hän suostuu toimimaan työnantajana saatuaan maakunnalta riittävän ja ymmärrettävän selvityksen työnantajan velvollisuuksista ja vastuista. Suostumus on kirjattava asiakassuunnitelmaan.” Tänä on selvä parannus aikaisempaan vammaispalvelulakiin ja poistaa ongelmia, joita on esiintynyt nykyisen lain voimassaolon aikana. Lakiluonnoksen maininta työnantajamalliin liittyvästä neuvonasta ja avusta työnantajan oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamisessa on omiaan

vahvistamaan vammaisen henkilön oman elämän hallintaa ja kykyä toimia työnantajana. Suora suhde omiin avustajiin takaan vammaisen henkilön itsemääräämisoikeuden toteutumisen parhaalla mahdollisella tavalla.

Helsingissä 19.6.2017

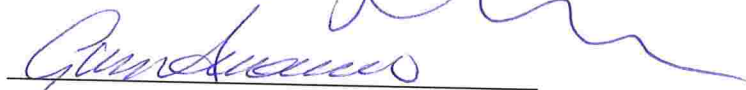

Puheenjohtaja Kristiina Karhos, Helsingin Invalidien Yhdistys ry

Varapuheenjohtaja Pirkko Hyvärinen, Helsingin Reumayhdistys ry

Puheenjohtaja Anneli Iltanen, Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry

Toiminnanjohtaja Gun Ainamo, Uudenmaan CP-yhdistys ry